

Ingeniørforeningen, IDAs høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Innovationsfond

05. januar 2021

Ingeniørforeningen, IDA hilser ændring af lov om Danmarks Innovationsfond velkommen. Ændring af loven er en naturlig konsekvens af evalueringen af det danske innovationssystem i efteråret 2019 – herunder ekspertpanelets rapport; Innovation Fund Denmark - Report of the International Evaluation Panel 2019.

Overordnet finder IDA ændringsforslaget meget positivt. Det er eksempelvis positivt, at fonden fortsat primært skal have fokus på teknologi, vækst og jobskabelse – herunder at få flere højtuddannede medarbejdere ansat i de mindre virksomheder. Samtidig er det positivt, at det præciseres i lovudkastet, at fonden skal styrke indsatsen inden for det grønne område, vidensbaserede iværksættere og opbygge langsigtet forsknings- og innovationskapacitet ved at opprioritere hele værdikæden fra grundforskning til markedsnær innovation.

IDA har følgende konkrete bemærkninger til forslaget:

- Innovationsfondens formål: Det er udmærket, at grøn omstilling fremhæves som et eksempel på et særligt samfundsmål i formålsbeskrivelsen. Men det er vigtigt, at andre samfundsformål samtidig ikke udelukkes – fx materialeteknologi, produktionsteknologi, digitalisering, automatisering, sundhedsteknologi m.m.

IDA er ligeledes meget positiv over for, at viden, teknologi, vækst og beskæftigelse stadig fremgår som centrale begreber i formålsbeskrivelsen.

Det er samtidig fint, at der bliver større mulighed for at støtte strategisk forskning som er politisk prioriteret – så længe det er udfordringsdrevet inden for store samfundsdagsordner. Og at der fortsat er mulighed for, at forskere, virksomheder m.m. selv kan vælge metode og teknologi til at løse en bredt defineret samfundsudfordring. Det er vigtigt at bestyrelsen i fonden fortsat har mulighed for – herunder økonomiske rammer til – også at prioritere fx andre teknologiområder end de politisk prioriterede samfundsudfordringer, samt de mere traditionelle ordninger som oplever stor efterspørgsel, fx Landdistriktvækstpilot og Innobooster.

Det er derudover udmærket, at der er særligt fokus på SMV-segmentet, som i Danmark fortsat er meget udfordret, da den private forskning udføres mere og mere af de store virksomheder.

- Innovationsfondens virke: Det er udmærket, at det præciseres, at fondens virke er fra grundforskning og innovation til markedsnær udvikling – herunder at styrke vidensbaseret iværksætteri. Som nævnt i foregående afsnit er det således positivt, at et begreb som fx teknologiudvikling fortsat er i lovteksten. Og at der stadig er fokus på at få højtuddannede medarbejdere ansat i virksomhederne.

Højtuddannede er fortsat en mangelvare i mange mindre virksomheder – ikke mindst fordi det skaber jobs til andre faggrupper, øger eksporten m.m. Det er programmer som Innobooster og Landdistriktsvækstpilot, der skaber incitament til at ansætte højtuddannede medarbejdere. Det er derfor beklageligt, at det tyder på, at Innovationsfonden lukker Landdistriktsvækstpiloten, da programmet havde forholdsvis positive evalueringer hos de virksomheder som gennemførte forløbet.

Det er positivt, at Innovationsfonden skal styrke dansk deltagelse i internationalt samarbejde om forskning, teknologiudvikling og innovation. Og at det internationale forsknings samarbejde samtidig skal ske med afsæt i en strategisk tilgang. En tilgang der tager afsæt i de politisk prioriterede samfundsudfordringer.

IDA savner, at der i beskrivelsen for Innovationsfondens virke også er fokus på fondens forpligtelse til at vidensprede/vidensformidle forskningsresultaterne fra fondens egne store forskningsprojekter til resten af samfundet – herunder de mindre virksomheder, GTSere, klyngenetværk m.m. Ligeledes kan fonden fx medvirke til at sikre vidensspredning/vidensformidle resultater fra lovende forskningsprojekter i andre offentlige fonde og basisforskningsprojekter. Dette var et vigtigt forbedringspunkt fra Ketel-rapporten om forbedringer til det danske innovationssystem.

- Virkemidler: Det er positivt, at fonden skal fastlægge strategiske virkemidler, der kan løfte forsknings- og innovationskapaciteten inden for hele forsknings- eller teknologiområder. I den sammenhæng er det fornuftigt, at ministeren og politikerne kan henlægge virkemidler til fonden.
- Bestyrelse: Det er fint at fastholde kompetenceprofilerne i bestyrelsen, og samtidig styrke den grønne indsigt og vidensbaserede iværksætteri til en vis grad. Her spiller tekniske og naturvidenskabelige kompetencer en afgørende rolle for at nå i mål med den grønne omstilling – fx indsigt i materialeteknologi,

produktionsteknologi, digitalisering, automatisering, sundhedsteknologi m.m.

- Rolle som bindeled: Det er ganske udmærket, at Innovationsfonden skal spille en større rolle som bindeled mellem det offentlige og private innovationssystem. Det er dog langt fra nok, da Innovationsfonden i praksis vil have vanskeligt ved kunne løfte denne opgave alene.

En national koordinering af innovationsindsatsen bør have en større politisk og organisatorisk forankring end hvad synes at være tilfældet i Innovationsfonden. Det skal sikre, at vi er på rette kurs med indsatsen og ikke mindst får den koordineret. Det er særligt vigtigt på innovationsområdet, da den i dag krydser mange ressortområder og myndighedsniveauer på sin vej gennem systemet. Her kunne man med fordel tage afsæt i den model, der har set dagens lys på erhvervsfremmeområdet. Her er det lykkedes at nedsætte en national erhvervsfremmebestyrelse, som skal sikre en strategisk forankret erhvervsfremmeindsats i hele landet, herunder koordinering med resten af det offentlige Danmark. Med den model som forbillede kunne man også på innovationsområdet etablere en national innovationsbestyrelse, hvis sammensætning naturligvis skal afspejle de forskellige aktører på området, dvs. både udbydere og modtagere af innovationsindsatsen.

Med venlig hilsen

Per Diget
Formand
Erhvervs- og Vækstudvalget

Sara Grex
Formand
Uddannelses- og
Forskningsudvalget